

RAPORT

ZWALCZANIA SZKODNICTWA LEŚNEGO ZA 2010 ROK

/cz. analityczna/

*Raport dotyczący zwalczania szkodnictwa leśnego za 2010 r. został opracowany na podstawie informacji o ochronie lasu i zwalczania szkodnictwa leśnego sporządzonych przez regionalne dyrekcje Lasów Państwowych w sprawozdaniu **LPIR-7** w systemie elektronicznym.*

Ogólna wartość strat wg funkcjonującego podziału na cztery grupy rodzajowe szkodnictwa, tj. w wyniku:

- 1) bezprawnego korzystania z lasu,*
- 2) kłusownictwa,*
- 3) kradzieży albo zniszczenia mienia nadleśnictwa,*
- 4) kradzieży drewna,*

**w 2010 roku
wyniosła 5 559 980 zł
w 62 821 zarejestrowanych przypadkach
szkodnictwa leśnego.**

Wyniki zanotowane w PGL Lasy Państwowe w relacji z poszczególnych grup rodzajowych szkodnictwa i jednostkach LP przedstawia w zasadniczej części opracowania statystyka zwalczania szkodnictwa leśnego.

1. STATYSTYKA ZWALCZANIA SZKODNICTWA LEŚNEGO.

Szkodnictwo leśne jest zjawiskiem, które jest w polskich lasach znane od kilku wieków i niesie ze sobą znaczne straty w wymiarze rzeczowym, finansowym oraz przyrodniczym. Pomimo, że profil popełnianych szkód w lasach uległ zmianie, to każdego roku Lasy Państwowe odnotowują wielomilionowe straty z tego tytułu.

Analiza zwalczania szkodnictwa leśnego corocznie jest opracowywana na podstawie informacji o ochronie lasu i zwalczania szkodnictwa leśnego LPIR-7 sporządzonych przez nadleśnictwa i regionalne dyrekcje Lasów Państwowych. Od 2008 roku funkcjonuje elektroniczny system przesyłania informacji w tym zakresie. Główny Inspektor Straży Leśnej sporządza zbiorczą dla Lasów Państwowych informację o ochronie lasu i zwalczania szkodnictwa leśnego LPIR-7 oraz na jego podstawie sprawozdanie z postępowania w sprawach o wykroczenia MSW-25; sprawozdanie z czynności dochodzeniowych prowadzonych przez Straż Leśną jako oskarżycieli publicznych MS-P2, a także sprawozdania GUS 51, 52 i 53, według rozdzielnika dla rządowych i centralnych instytucji państwowych.

W 2010 r. ogólna wartość szkód, wg funkcjonującego podziału na cztery grupy rodzajowe szkodnictwa, tj. w wyniku: bezprawnego korzystania z lasu, kłusownictwa, kradzieży albo zniszczenia mienia oraz kradzieży drewna wyniosła 5 559,98 tys. zł przy 62 821 przypadkach szkodnictwa (w 2009 r. - 5 986 580 zł przy 55 429 przypadkach; w 2008 r. szkody wyniosły 5 263 700 zł przy 58 450 przypadkach szkodnictwa; w 2007 r. wyniosły 7 073 730 zł przy 43 747 przypadkach; w 2006 r. odpowiednio 6 438 450 zł strat przy 14 435 zarejestrowanych przypadkach).

Tab.1. Szkodnictwo leśne 2010 r.

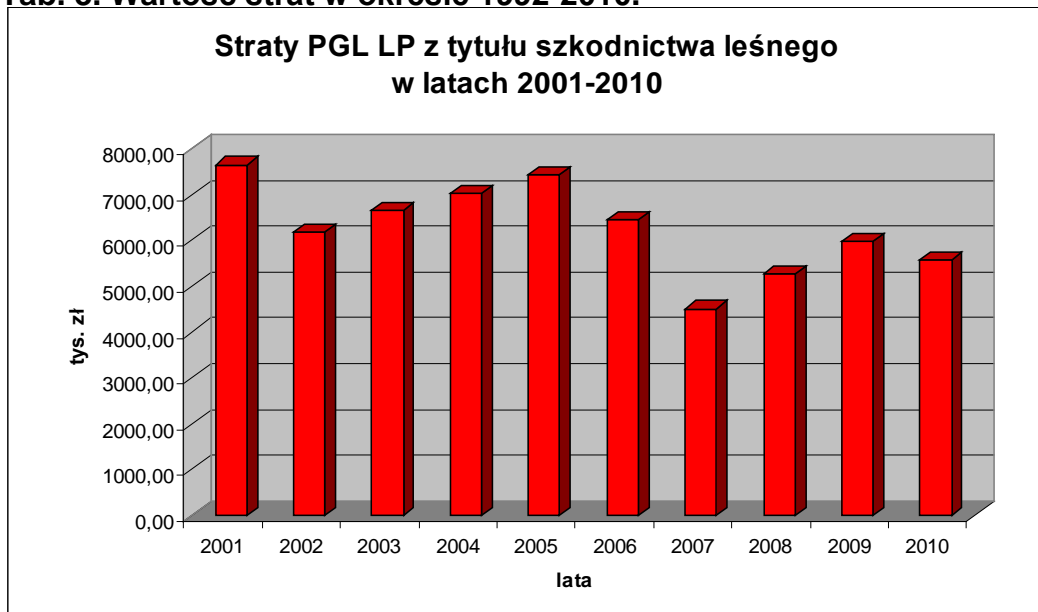
	Ilość przypadków	Wartość szkód (tys.)	Masa skradzionego drewna (m3)	Restytucja (tys.) (windykacja)
Kradzież drewna	7 411	3 207,33	20 628,75	2 050,86
Kłusownictwo	293	1 224,09	x	158,89
Kradzież i zniszczenie mienia	1 129	843,75	x	86,45
Bezprawne korzystanie z lasu	53 988	284,81	x	51,61
2010	62 821	5 559,98	20 628,75	2347,81
2009	55 429	5 986,58	22 238,66	1 545,55
2008	58 450	5 263,71	18 495	1 773,46
2007	43 747	7 073,73	19 164	2 508,50
2006	14 435	6 438,38	25 035	x
2005	14 114	7 419,90	27 900	x

Tab. 2. Szkodnictwo leśne w latach 1992-2010.

W 2007 r. w wyniku zmiany zarządzenia został wprowadzony rejestr zdarzeń polegających na zaśmiecaniu i porzucaniu nieczystości na terenach leśnych oraz ewidencja kosztów z tym związanych. Wpłynęło to na ogólny wzrost ilości odnotowywanych przypadków szkodnictwa leśnego w grupie bezprawnego korzystania z lasu (tab. 2.).

Tab. 3. Wartość strat w okresie 1992-2010.

2. BEZPRAWNE KORZYSTANIE Z LASU.

Szkodnictwo leśne, określane bezprawnym korzystaniem z lasu, obejmuje takie czyny zabronione jak wjazd do lasu i parkowanie w miejscach niedozwolonych, naruszanie przepisów przeciwpożarowych, zaśmiecanie, pozyskiwanie stroiszu, niszczenie runa leśnego, pozyskiwanie kopalin (piasek, żwir, torf, bursztyn) i inne czyny będące głównie wykroczeniami.

W 2010 r. w wyniku bezprawnego korzystania z lasu zarejestrowano 53 988 przypadków szkodnictwa, a szkody wyniosły 284,80 tys. zł. Zanotowane szkody były niższe o 10,03 % przy wzroście ilości odnotowanych zdarzeń o 17,41 % w stosunku do roku poprzedniego. W 2009 r. bowiem szkody wyniosły 316,58 tys. zł, a zarejestrowano 46 138 przypadków (w 2008 r. zarejestrowano odpowiednio 49 830 przypadków szkodnictwa, szkody wyniosły 239,55 tys. zł, natomiast w 2007 r. - 33 813 przypadków szkodnictwa i 275,33 tys. zł szkód). W okresie ostatnich 10 lat ilość zdarzeń z tej grupy rodzajowej przedstawia tabela nr 4. Z danych zawartych w tabeli wynika, że od 2007 r. nastąpił czterokrotny wzrost przypadków szkodnictwa w tej grupie w porównaniu z 2006 r., a w zakresie poniesionych spadek strat z 275 330 zł do 239 550 zł. Od 2006 r. nastąpił wzrost poniesionych strat w tej grupie w porównaniu z 2005 z 60 780 zł do 239 550 zł).

Tab. 4. Bezprawne korzystanie z lasu w latach 1992-2009.

Większość przypadków szkodnictwa z tej grupy to wykroczenia bezskutkowe jak np. wykroczenie polegające na bezprawnym wjeździe do lasu, parkowanie w miejscu niedozwolonym (art. 161

k.w.), naruszenie zakazu wstępu do lasu (art. 151 k.w.), naruszenie przepisów przeciwpożarowych (art. 82 k.w.) itp.

Tab. 5. Bezprawne korzystanie z lasu wg rdLP.

RDLP	Ilość przypadków	Spraw z wykrytymi sprawcami	Wartość szkód (tys. zł)	Restytucja poniesionych strat (tys. zł)	Windykacja należności (tys. zł)
Białystok	2451	2430	1,30	1,36	0,62
Gdańsk	4174	3783	14,00	0	0
Katowice	5289	5227	84,63	3,49	0
Kraków	613	571	12,43	4,45	1,17
Krosno	1679	1628	35,73	3,11	3,11
Lublin	1367	1330	1,63	1,61	1,49
Łódź	3339	3320	4,57	2,25	0
Olsztyn	4149	4142	0,12	0	0
Piła	4502	4272	0,78	0,05	0,05
Poznań	2759	2614	1,37	0,30	0,30
Radom	1774	886	18,90	16,42	0,70
Szczecin	3907	3218	46,07	1,86	1,86
Szczecinek	2802	3778	0,90	0	0
Toruń	4908	4794	7,93	1,96	0
Warszawa	2564	1485	7,86	1,74	0
Wrocław	3732	3608	12,12	0,19	0,18
Zielona Góra	2979	2179	34,41	6,28	0
Ogółem	53988	49265	284,80	45,12	9,50

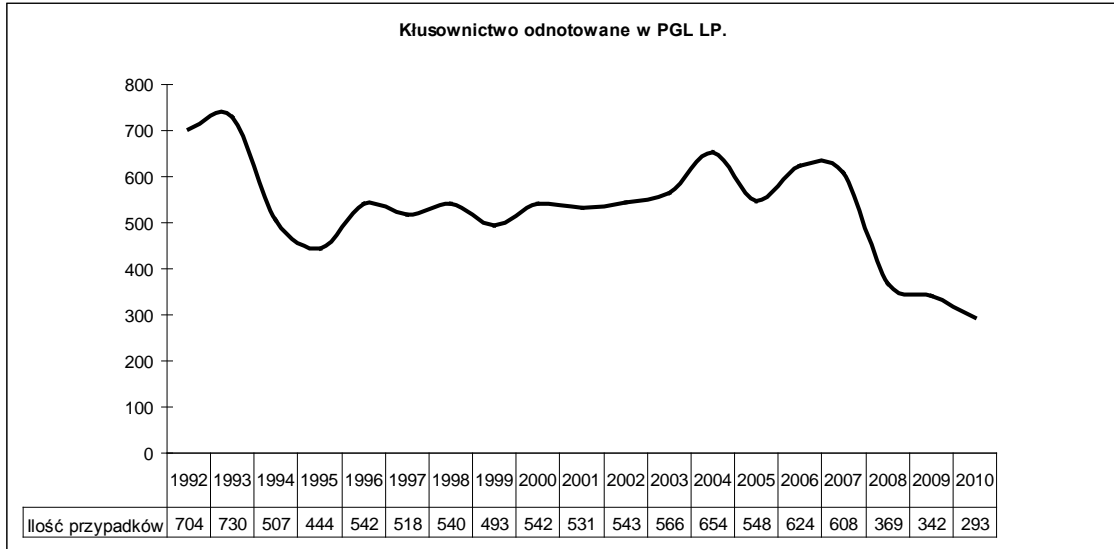
Bezprawne korzystanie z lasu z lasu przybiera różny zasięg w zakresie ilości przypadków jak i wysokości powodowanych szkód. Uzależnione to jest od szeregu czynników jak i regionu kraju.

3. KŁUSOWNICTWO.

W 2010 r. zanotowano 293 przypadki kłusownictwa. Oznacza to spadek w stosunku do roku poprzedniego o 14,32 %. W 2009 r.

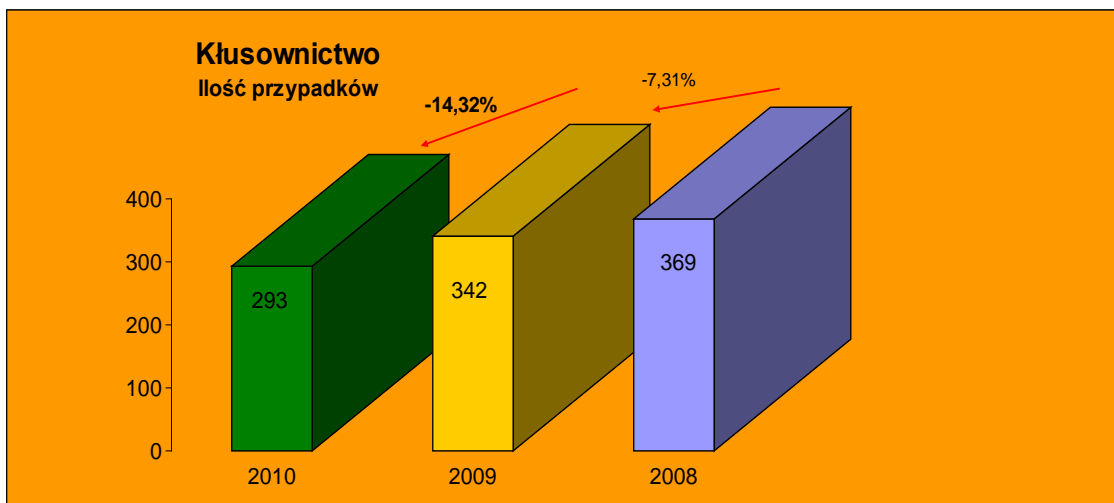
bowiem odnotowano 342 przypadki, natomiast w 2008 r. - 369 przypadków kłusownictwa,.

Tab. 6. Kłusownictwo w latach 1992-2009.

Wartość szkód spadła o 14,87%, a mianowicie z 1 438,01 tys. zł do 1224,09 zł.

Tab. 7. Kłusownictwo wg ilości przypadków w latach 2008-2010.

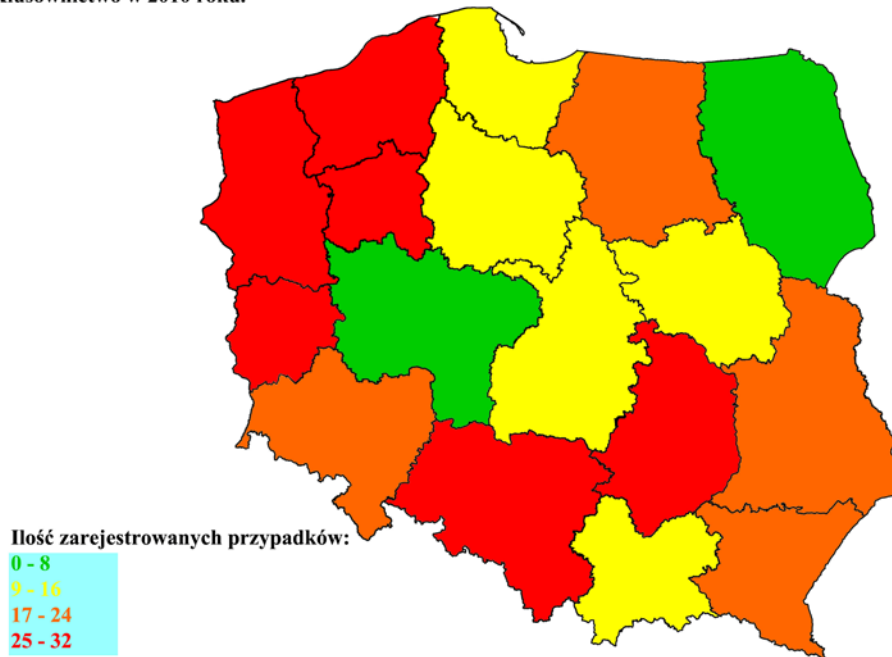

Średnia wartość szkody wyniosła 4 177, 47 zł. W 2009 r. było to 4 204,88 zł (w 2008 r. - 3 128,73 zł, w 2007 r. - 2 687,46 zł, w 2005 r. – 2 403,39 zł, a w 2004 r. – 1 732,00 zł). Do najczęściej bezprawnie pozyskiwanych gatunków zwierzyny należały odpowiednio sarny,

dziki, jelenie, łosie, lisy, daniela, zające oraz ryby. Pracownicy Lasów Państwowych zdjęli w tym okresie kilkadziesiąt tysięcy wnyków. Niepokojący jest wzrost ilości przypadków kłusownictwa za pomocą broni palnej.

Tab. 8. Poziom zagrożenia kłusownictwem.

Kłusownictwo w 2010 roku.

Najczęściej nielegalne pozyskiwanie zwierzyny odbywa się dla pozyskania mięsa spowodowaneubożeniem ludności wiejskiej. W 2010 r. zarejestrowano także 3 przypadki nielegalnego odłowu ryb ze stawów hodowlanych należących do Lasów Państwowych na terenie RDLP w Katowicach i w Zielonej Górze. Na przestrzeni ostatnich 20 lat ilość przypadków w tej grupie rodzajowej szkodnictwa przedstawia tabela nr 6.

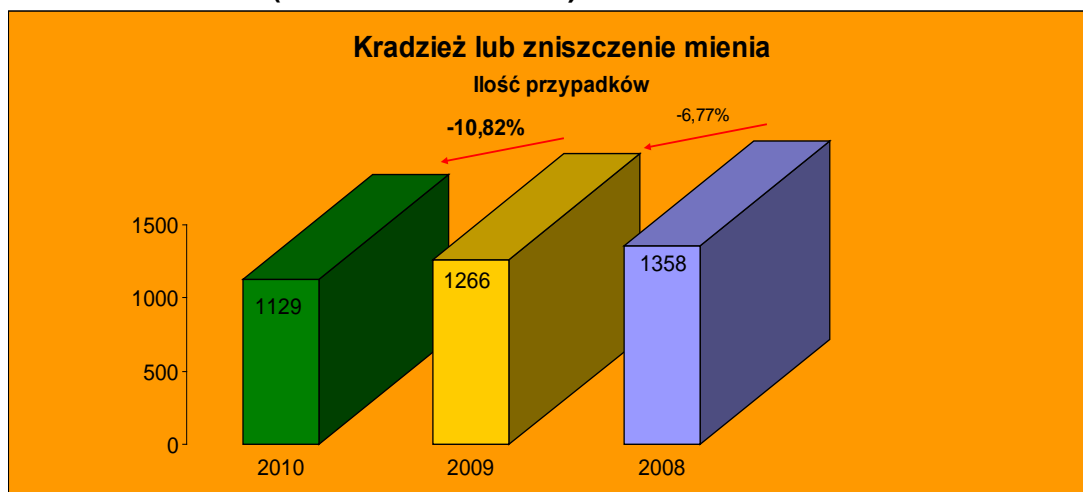
Tab. 9. Kłusownictwo wg rdLP.

4. KRADZIEŻ LUB ZNISZCZENIE MIENIA NADLEŚNICTWA.

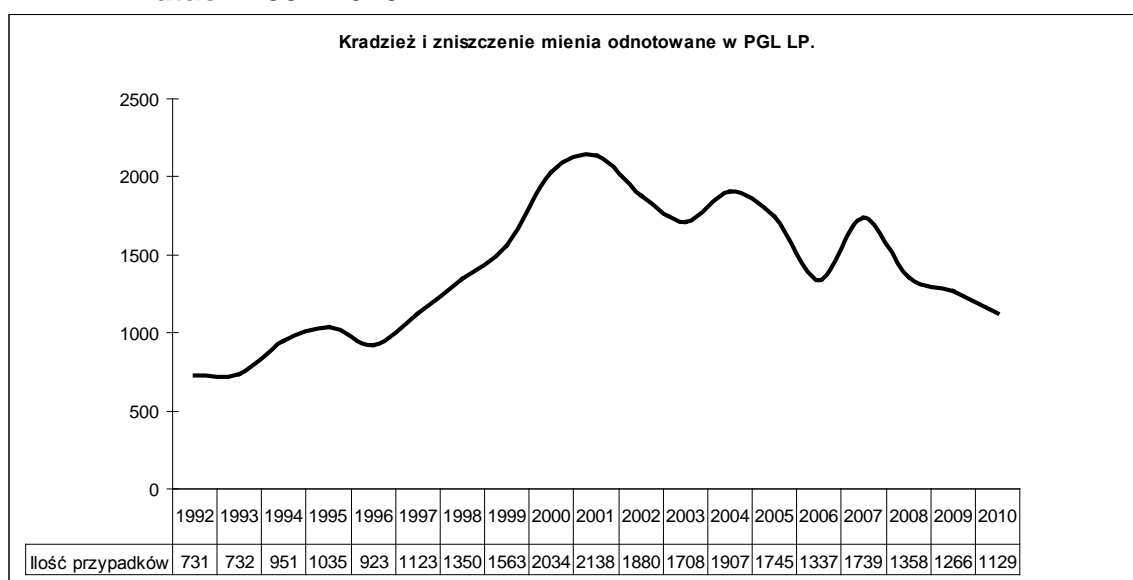
W grupie szkodnictwa, obejmującej kradzież albo zniszczenie mienia nadleśnictwa, w 2010 r. odnotowany został spadek o 10,82 % ilości zdarzeń oraz spadek o 25,56 % strat z tego tytułu w mieniu skarbu państwa. Ujawniono 1 129 przypadków kradzieży lub zniszczenia mienia o wartości 843,75 tys. zł.

Tab. 10. Kradzież (zniszczenie mienia) w latach 2008-2010.

W 2009 r. odnotowano 1 266 przypadków, a straty wyniosły 1 133,5 tys. zł (w 2008 r. - 1 358 przypadków i 1 085,0 tys. zł strat, natomiast w 2007 r. odnotowano 1 739 przypadków w wyniku których straty wyniosły 2 329,0 tys. zł.

Tab. 11. Przypadki kradzieży lub zniszczenie mienia PGL LP w latach 1992-2010.

W okresie od 1992 do 2010 r. ilość przypadków z tej grupy rodzajowej szkodnictwa przedstawia się w układzie przedstawionym w tab. nr 10.

Do najczęściej kradzionych składników mienia należały w okresie sprawozdawczym siatka grodzeniowa i sadzonki ze szkółek leśnych oraz miejsc przechowywania w trakcie prac zalesieniowych (szczególnie gatunków iglastych). Zanotowane zostały przypadki zniszczenia i kradzieży rogatek (szlabanów), metalowych tablic informacyjnych oraz urządzeń łowieckich. W rejonach o dużym nasileniu ruchu turystycznego problemem są kradzieże i niszczenia wyposażenia parkingów leśnych i miejsc biwakowych (wiaty, ławy, place zabaw dla dzieci oraz inne urządzenia turystyczne).

Częstym zjawiskiem są kradzieże elementów z metali kolorowych deszczowni w szkółkach leśnych (rur i zraszaczy) oraz dewastacje niezamieszkałych osad leśnych, połączone z kradzieżą ich wyposażenia.

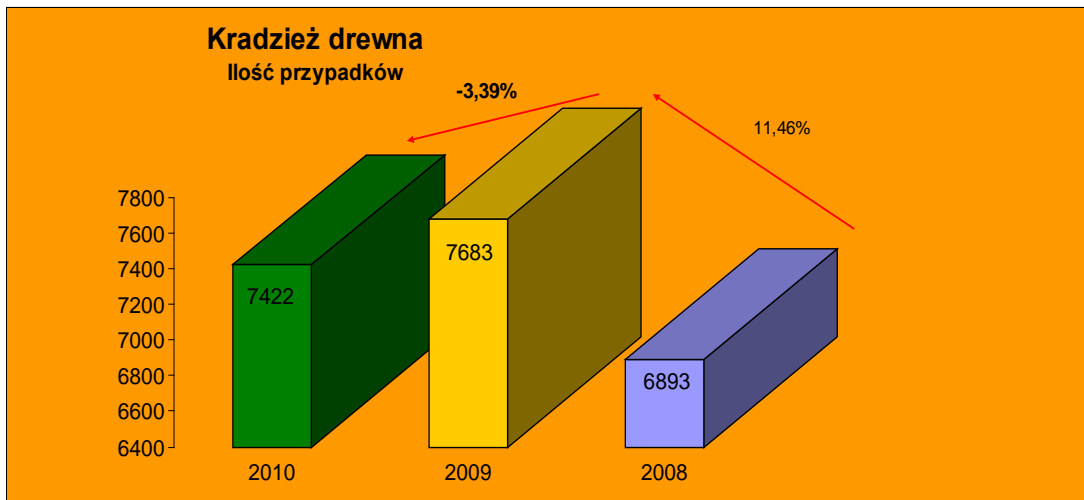
Tab. 12. Kradzież lub zniszczenie mienia wg rdLP.

RDLP	Ilość przypadków	Spraw z wykrytymi sprawcami	Wartość szkód (tys. zł)	Restytucja poniesionych strat (tys. zł)	Windykacja należności (tys. zł)
Białystok	29	6	11,62	3,15	0,3
Gdańsk	37	31	12,89	0	0
Katowice	106	8	55,30	1,24	0,33
Kraków	38	2	40,45	17,89	0
Krosno	58	8	22,77	11,03	2,56
Lublin	63	11	42,64	2,07	2,04
Łódź	44	8	32,00	1,37	1,05
Olsztyn	37	3	34,98	0	0
Piła	77	8	22,00	0,09	0
Poznań	65	5	32,32	0,15	0
Radom	50	3	44,23	0	0
Szczecin	79	8	62,41	8,71	9,16
Szczecinek	86	16	65,59	6,04	0,44
Toruń	94	15	32,72	2,61	0
Warszawa	29	1	24,66	2,65	0
Wrocław	138	13	23,66	9,11	0,66
Zielona Góra	99	13	70,41	7,91	0
Ogółem	1129	131	843,75	74,07	16,57

5. KRADZIEŻ DREWNA.

Szkodnictwo leśne polegające na kradzieży drewna generuje corocznie największe straty, jakie ponosi PGL Lasy Państwowe spośród wszystkich grup szkodnictwa leśnego. Zgromadzone w raporcie dane odnoszą się do zdarzeń odnotowanych w jednostkach organizacyjnych LP ujawnionych przez Służbę Leśną, a mianowicie w nadleśnictwach i regionalnych dyrekcjach Lasów Państwowych. Jednakże problem ten dotyczy także terenów leśnych innych własności.

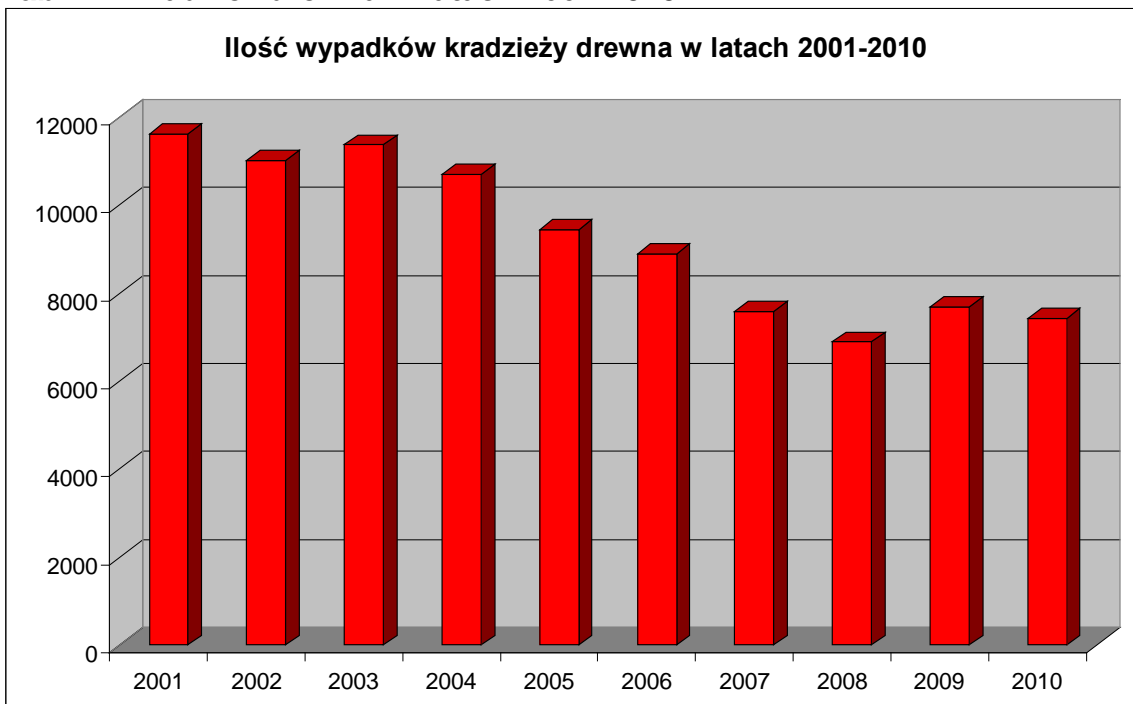
Tab. 13. Kradzież drewna w latach 2008-2010.

W 2010 r. odnotowano 7 422 przypadki kradzieży drewna w LP, w wyniku tego skradziono 20 628,75 m³ drewna o wartości 3 207,32 tys. zł. Oznacza to:

- 1) spadek ilości odnotowanych przypadków kradzieży o 3,39 %,
- 2) spadek ilości (masy) skradzionego drewna o 10,78 %,
- 3) wzrost o 3,51 % wartości strat z tego tytułu w odniesieniu do roku poprzedniego, czyli do 2009 r., kiedy odnotowano 7 683 przypadki kradzieży drewna w ilości 22 238,66 m³ o wartości 3 098,5 tys. zł.

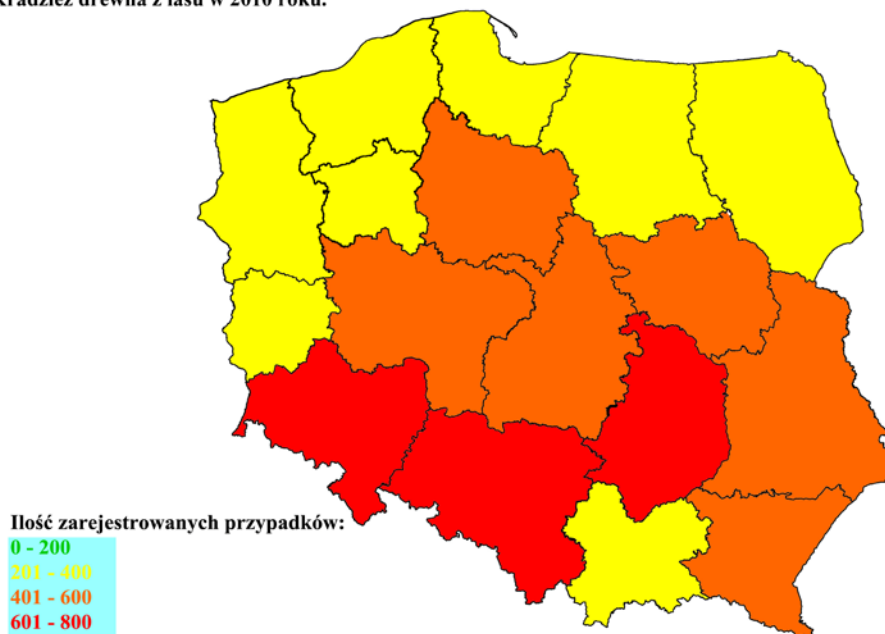
Tab. 14. Kradzież drewna w latach 2001-2010.

W 2008 r. odnotowano 6 893 przypadki kradzieży drewna, w wyniku tego skradziono 18 495,58 m³ drewna o wartości 2 864,2 tys. zł W 2007 r. odnotowano 7 587 przypadków kradzieży 19 164,05 m³ drewna o wartości 2 567,1 tys. zł; w 2006 roku odnotowano 8 888 przypadków kradzieży drewna o objętości 25 035,59 m³ o wartości 3 512,7 tys. zł; w 2005 roku 9 455 przypadków kradzieży drewna w ilości 27 899,87 m³ o wartości 4 149,5 tys. zł, natomiast w 2004 roku 10 705 przypadków kradzieży 32 235,0 m³ drewna na kwotę 3 967,6 tys. zł).

Tab. 15. Poziom zagrożenia kradzieżami drewna.

Kradzież drewna z lasu w 2010 roku.

Wzrost cen drewna powoduje, że pomimo spadku ilości odnotowanych kradzieży w okresie sprawozdawczym, wartość skradzionego drewna wzrosła.

Tab. 16. Kradzież drewna z lasu w 2010 r. wg rdLP.

RDLP	Ilość przypadków	Masa skradzionego drewna ogółem w m ³	Wartość skradzionego drewna wg cen detalicznych (tys. zł)	Windykacja należności ogółem (tys. zł)
Białystok	324	880,01	129,22	48,15
Gdańsk	264	898,12	143,09	17,72
Katowice	627	1 793,92	331,75	45,52
Kraków	312	620,14	101,05	31,59
Krosno	436	1 103,06	166,79	53,18
Lublin	596	1 319,71	197,17	44,46
Łódź	496	1 413,06	223,03	36,25
Olsztyn	292	962,48	126,79	41,50
Piła	221	636,51	93,48	16,89
Poznań	539	1 606,24	238,39	26,36
Radom	753	1 510,62	215,80	60,71
Szczecin	360	1 156,52	178,34	13,20
Szczecinek	284	1 000,14	137,49	19,17
Toruń	432	1 064,21	157,40	12,36
Warszawa	524	1 440,56	213,27	17,58
Wrocław	609	2 376,61	427,20	57,30
Zielona Góra	342	846,80	126,99	10,93
Ogółem	7 422	20 628,75	3 207,32	534,96

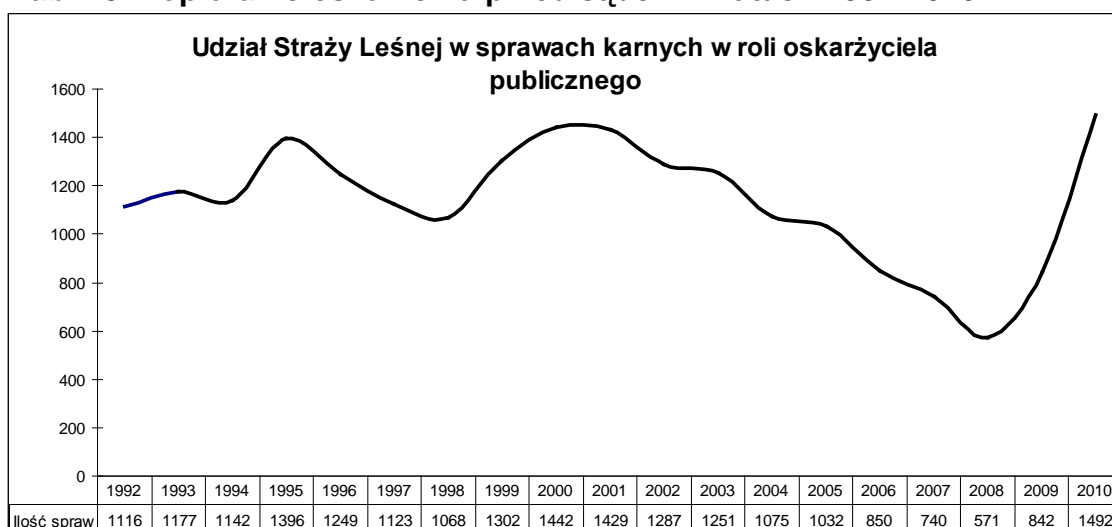
We wszystkich przypadkach kradzieży drewna wszczęto postępowania przygotowawcze. Straż Leśna prowadziła 6 894 postępowania, w tym 5 099 dochodzeń. Umorzono ogółem - 3 431 postępowań karnych.

Tab. 17. Wszczęte dochodzenia o kradzież drewna w latach 1992-2010.

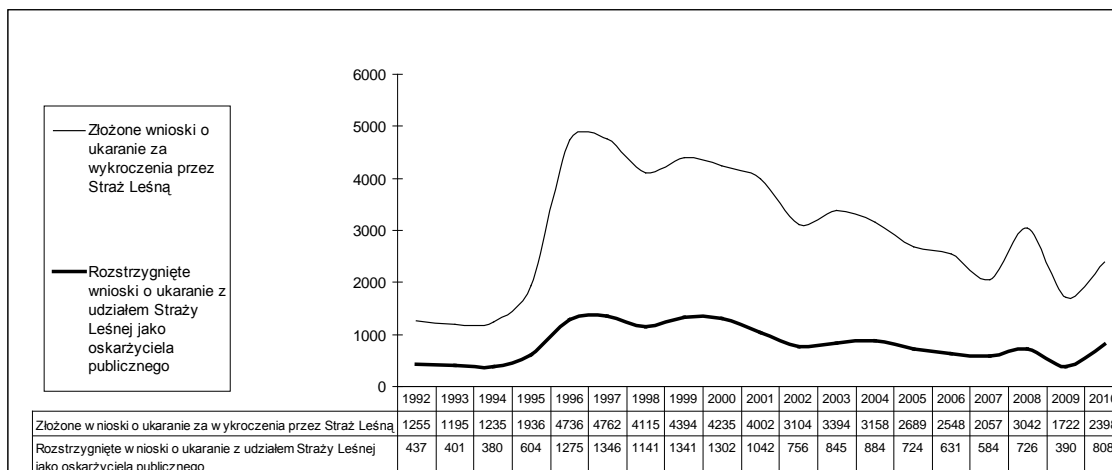
W 2010 r. z liczby 2 016 spraw wniesionych z aktem oskarżenia, sądy umorzyły postępowanie lub uniewinniły sprawców w 35 sprawach. Świadczy to o wysokim poziomie prowadzenia dochodzenia i sporządzeniu aktu oskarżenia, a także o dużej skuteczności w postępowaniu sądowym. W 2009 r. z liczby 1 365 spraw wniesionych z aktem oskarżenia, sądy umorzyły postępowanie lub uniewinniły sprawców w 66 sprawach (w 2008 r. odpowiednio 1 893 oraz 51; w 2007 r. z liczby 1 317 spraw wniesionych z aktem oskarżenia, sądy umorzyły postępowanie lub uniewinniły sprawców w 67 sprawach). W 2010 r. w 22 sprawach zostało wniesione postępowanie odwoławcze (w 2009 r. – w 44 sprawach; w 2008 r. w 42 przypadkach, a w 2007 r. w 29 sprawach).

Tab. 18. Popieranie oskarżenia przed sądem w latach 1992-2010.

W 2010 r. z tytułu ujawnionych wykroczeń strażnicy leśni wnieśli do sądu 2 398 wnioski o ukaranie.

Tab. 19. Wnioski o ukaranie złożone przez Straż Leśną w latach 1992-2010.

Na podstawie analiz regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych za główną przyczynę kradzieży drewna należy uznać:

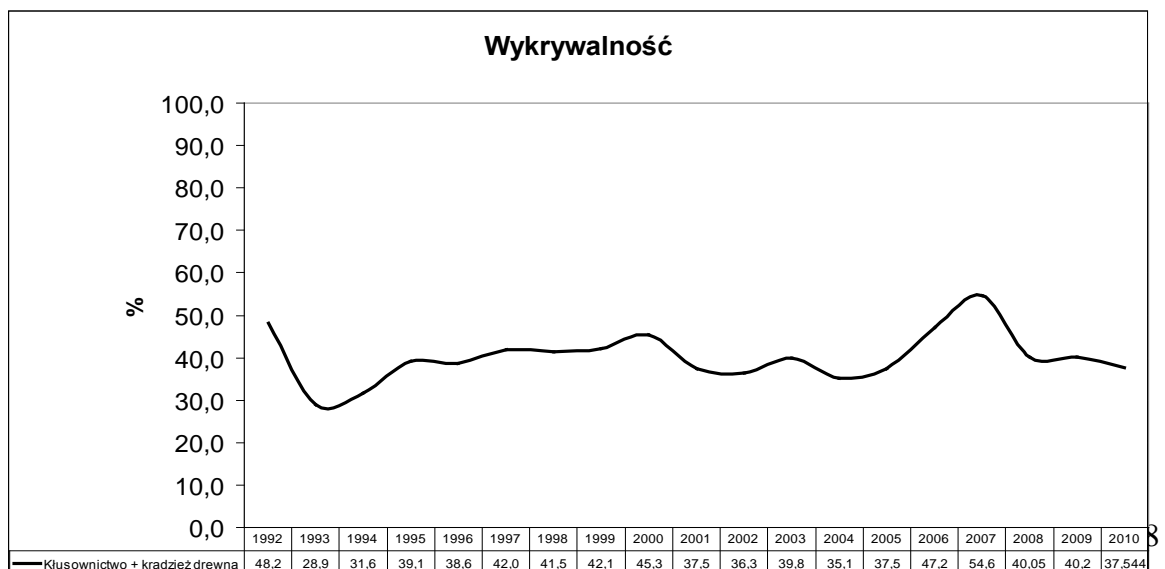
- relatywnie wysoki poziom bezrobocia i zubożenie społeczeństwa,
- wzrost zainteresowania drewnem średniowymiarowym z przeznaczeniem do celów opałowych, na drewno kominkowe oraz surowcem na elementy budowlane,
- łagodne sankcje w orzecznictwie sądów, co powoduje poczucie bezkarności wśród sprawców; wskazać należy na częste przypadki odstępowania od wymierzenia kary z uwagi na znikomą szkodliwość czynu,
- zmniejszenie na przestrzeni ostatnich lat stanu osobowego Straży Leśnej,
- brak ewidencjonowania drewna w punktach przerobu,
- niekontrolowany wyrąb w lasach pozostających pod innym zarządem niż Lasy Państwowe,
- niecechowanie drewna pozyskiwanego w lasach prywatnych oraz duże ilości drewna pochodzące z zadrzewień, pasów drogowych itp.

Niepokojącym zjawiskiem jest odnotowywana coraz większa ilość kradzieży przez wyspecjalizowane i zorganizowane grupy przestępcze, dysponujące samochodami ciężarowymi do wywozu, sprzętem do ścinki i zrywki drewna. Poważnym problemem stały się też kradzieże surowca wyrobionego ze stosu lub mygły z

przeznaczeniem na cele opałowe. Z jednej strony zjawisko kradzieży jest powodem zubożenia ludności, z drugiej strony, wzrasta ilość kradzieży drewna na zamówienie. Kradzieży ulegają pojedyncze, wcześniej upatrzone i starannie wybrane, szczególnie wartościowe drzewa, ale też masowo wycinane są całe fragmenty lasu bez specjalnego wyboru z jednoczesną dewastacją terenu. Złodziejski proceder polega na zaopatrywaniu małych zakładów drzewnych i stolarni, jak również właścicieli posesji opalanych drewnem. Wyposażenie grup w nowoczesne środki łączności, odpowiedni tabor, sfabrykowaną dokumentację, zaufanych odbiorców itd. powodują określone trudności w zwalczaniu tego procederu. Kradzieże obejmują zarówno nielegalny wyrąb drzew, jak i wywóz drewna zmagazynowanego w stosach. Ilość skradzionego drewna wyrobionego już przewyższyła ilość drewna skradzionego „z pnia”. W najbliższej perspektywie należy liczyć się ze zwiększonym dalszym popytem drewna. Zainteresowanie wzrasta nie tylko w stosunku do drewna użytkowego, ale także drewna przeznaczonego na cele opałowe.

Za kradzież drewna grożą liczne sankcje: grzywna, areszt, ograniczenie wolności, nawiązka w wysokości podwójnej wartości skradzionego drewna, przepadek narzędzi i sprzętów użytych do kradzieży, wreszcie pozbawienie wolności do lat pięciu. Zróżnicowana jest dolegliwość sankcji w zależności od statusu sprawcy, kiedy 500 zł grzywny dla osoby bezrobotnej przywłaszczającej sobie drewno na opał jest karą surową, to ta sama kara dla kradnącego w sposób zorganizowany i na wielką skalę stanowi koszt wpisany w ryzyko procederu. Jednakże by sprawca poniósł konsekwencje, wcześniej należy przestępstwo kradzieży drewna udowodnić.

Tab. 20. Wykrywalność Straży Leśnej w zakresie kradzieży drewna i kłusownictwa w latach 1992-2010.

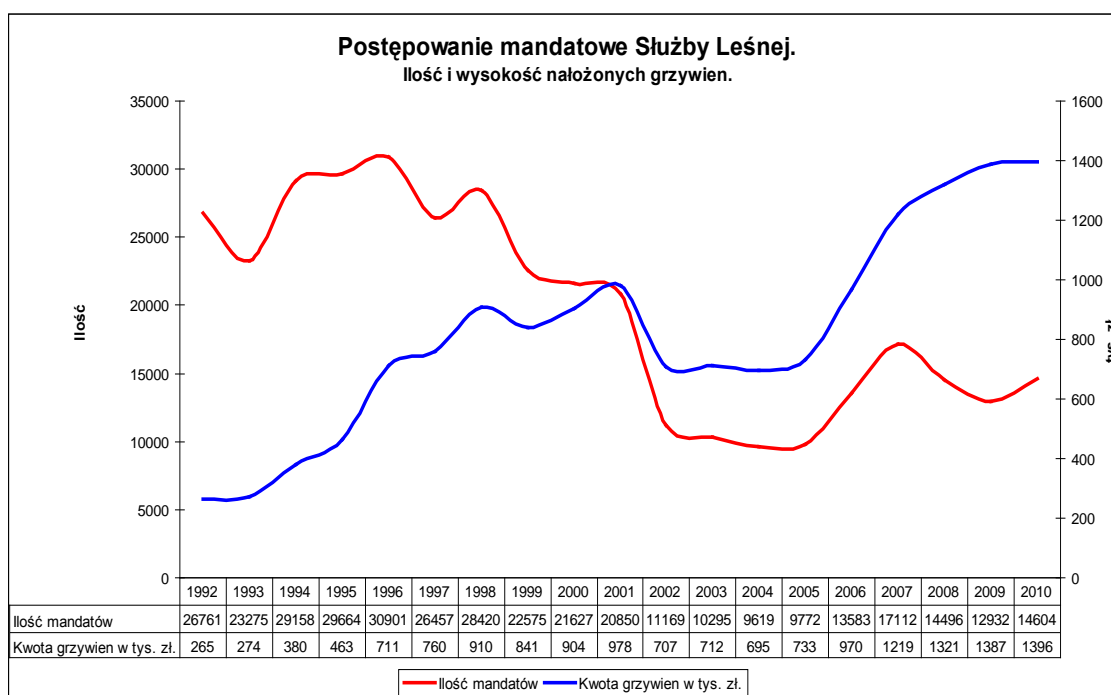
Wynik działań Straży Leśnej w tym zakresie to ujawnianie przypadków i wykrywalność. Prezentuje to tab. 20.

W 2010 r. ujawniono 2 351 sprawców kradzieży drewna (w 2009 r. ujawniono 2 496 sprawców, a w 2008 r. 2 024 sprawców). W okresie od 1992 do 2010 roku wykrywalność Straży Leśnej kształtowała się od 28,9 % (w 1993 r.) do 54,60 % (w 2007 r.).

6. POSTĘPOWANIE MANDATOWE.

Wyniki postępowania mandatowego Służby Leśnej zostały zaprezentowane w tab. 21 oraz tab. 22. Analiza danych prowadzi do wniosku, że w ostatnich latach jest notowany spadek ilości nakładanych grzywien w drodze mandatu karnego. Pomimo krótkoterminowego wzrostu w latach 2005–2007, to w całym przedziale okresu od 1992 roku do 2010 roku ogólna tendencja w tym zakresie jest malejąca. W 2010 r. wysokość nałożonych grzywien wyniosła 1 396,1 tys. zł. i była najwyższa od 1992 r. Oznacza to stosowanie rzadziej, ale surowszej kary w postaci wyższej grzywny w drodze mandatu karnego, jako sankcji w przypadkach ewidentnego naruszenia prawa, gdy zawodzą środki oddziaływania wychowawczego, jakim jest pouczenie czy ostrzeżenie.

Tab. 21. Postępowanie mandatowe w 2010 r.

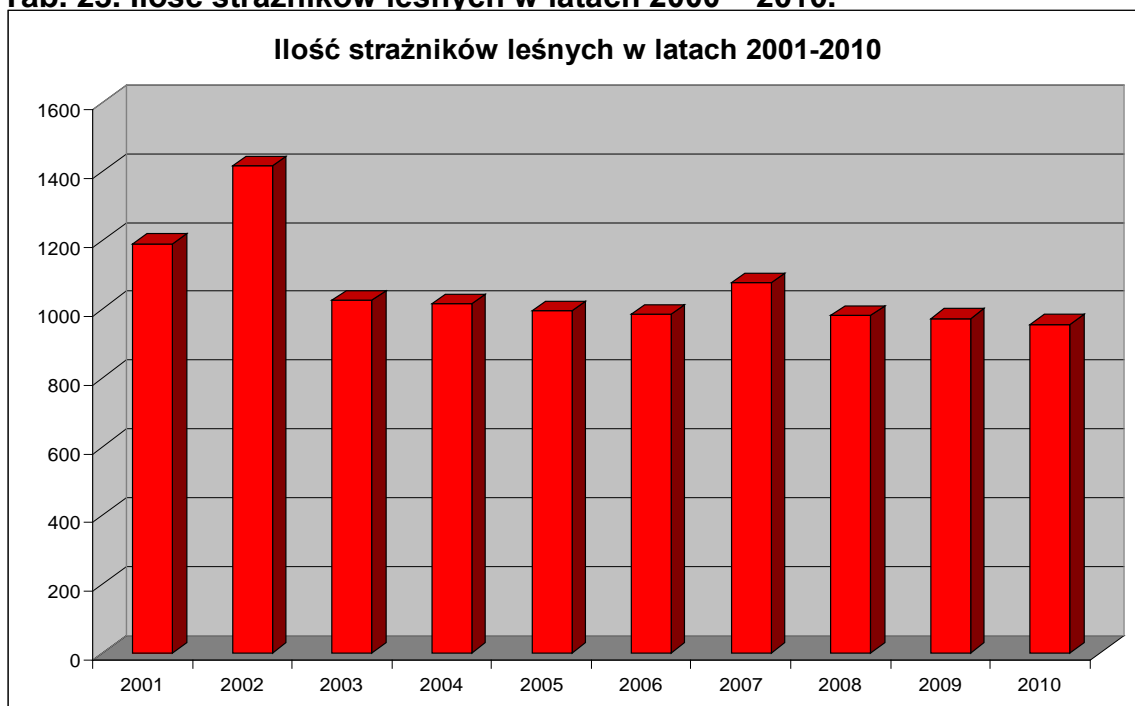

Tab. 22. Postępowanie mandatowe Służby Leśnej i Straży Leśnej w 2010 r.

	Liczba mandatów	W tym kredytowanych	Kwota grzywien ogółem (tys. zł)	Ilość uprawnień	Ilość wniosków skierowanych do sądów	Ilość rozstrzygnięć sądów
Straż Leśna	13 333	13 142	1 283,94	955	351	283
Służba Leśna	1 271	1 264	112,14	6655	31	30
Ogółem	14 604	14 406	1 396,09	7610	382	313

7. OBSADA ETATOWA POSTERUNKÓW STRAŻY LEŚNEJ.

Stan osobowy posterunków Straży Leśnej, na dzień 31 grudnia 2010 r. wyniósł 955 strażników leśnych. Kształtowanie się poziomu zatrudnienia Straży Leśnej w okresie 2002-2010 przedstawia tab. 23.

Tab. 23. Ilość strażników leśnych w latach 2000 – 2010.

Z danych wynika, że utrzymuje się tendencja zniżkowa w obsadzie osobowej posterunków Straży Leśnej. Na statystycznego strażnika leśnego przypada ok. 9 tys. ha lasów. Odnotować należy, że aktualnie strażnicy leśni obok zwalczania szkodnictwa leśnego, często wykonują obowiązki z zakresu ochrony przeciwpożarowej, prowadzenie spraw obronnych, ochrony informacji niejawnych i inne.

Niezbędne jest uzupełnienie 7 posterunków o obsadzie jednoosobowej.

8. REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘĆ BIEŻĄCYCH.

W 2010 r. zrealizowane zostały przedsięwzięcia szkoleniowe na szczeblu:

- centralnym,
- regionalnym.

W ramach szkoleń centralnych zostały zorganizowane i przeprowadzone:

- kurs podstawowy dla kandydatów do pracy w Straży Leśnej – kurs ukończyło 54 strażników leśnych na kursie centralnym zrealizowanym w 3-tygodniowym szkoleniu, w którym kursanci zostali przygotowani do wypełniania zadań służbowych wg posiadanych uprawnień ustawowych i zdali przed komisją w tym zakresie egzamin,
- szkolenie z zakresu współpracy z Krajowym Centrum Informacji Kryminalnych – uczestnikami kursu byli komendanci posterunków Straży Leśnej, tj. strażnicy leśni, inspektorzy Straży Leśnej i pracownicy nadzorujący zwalczanie szkodnictwa leśnego z RDLP w Radomiu, Krośnie, Toruniu, Pile i Szczecinie, Zielonej Górze
- doskonalące szkolenie strzeleckie,
- pilotażowe szkolenie w ramach wdrażania służby konnej oraz służby reprezentacyjnej.

W ramach szkoleń regionalnych strażnicy brali udział w cyklicznych i okresowych szkoleniach, których tematem były:

- szkolenia z zakresu samoobrony i technik interwencji,
- szkolenia i treningi strzeleckie,

- kursy brakarskie,
- podstawowe kursy obsługi komputera,
- szkolenie z zakresu udzielania pomocy przedmedycznej,
- szkolenia 1-dniowe z zakresu prowadzenia dochodzeń,
- szkolenia z zakresu ochrony informacji niejawnych,
- kursy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

Główny Inspektor Straży Leśnej opracowuje perspektywiczne kierunki działań w zakresie ochrony lasów przed szkodnictwem. W konsekwencji są kontynuowane lub zostały przyjęte do realizacji działania mające na celu przygotowanie i utrzymanie w odpowiednim stanie, stosownie do potrzeb, wymagań i kwalifikacji, poziom przygotowania strażników leśnych. Organizowane są na bieżąco szkolenia podstawowe dla kandydatów do pracy w Straży Leśnej wg zapotrzebowania osobowego z rdLP. Wdrażana jest współpraca jednostek organizacyjnych PGL LP z Krajowym Centrum Informacji Kryminalnych. Celowe jest opracowanie koncepcji funkcjonowania Straży Leśnej dostosowanej do aktualnych potrzeb i podniesienia efektywności działania, organizacja stanowisk i grup interwencyjnych Straży Leśnej w rdLP. W celu przedstawienia problemu szkodnictwa leśnego i podejmowanych działań przez Lasy Państwowe w tym zakresie został zrealizowany film pt: „Las nie obroni się sam”. Celem podniesienia efektywności zwalczania szkodnictwa, a szczególnie usprawnieniu wykrywania sprawców przestępstw i wykroczeń ma służyć przygotowywany system szkoleń dla Straży Leśnej oraz innych pracowników Służby Leśnej posiadających uprawnienia strażnika leśnego ze środków UE i NFOŚiGW. Kierunki działań mają na celu zahamowanie eskalacji szkodnictwa leśnego na terenie PGL Lasy Państwowe i poprawić efektywność wykrywania oraz restytucję strat w wyniku szkodnictwa.

Nadleśnictwa, regionalne dyrekcje Lasów Państwowych i Generalna Dyrekcja Lasów Państwowych zobowiązane są do wykorzystywania danych z informacji sprawozdawczych do opracowania analizy zwalczania szkodnictwa leśnego i dokonania oceny sytuacji na swoich szczeblach oraz podejmowania na tej podstawie działań lub decyzji zmierzających do stałego podnoszenia efektywności ochrony lasu przed szkodnictwem.

Straż Leśna realizuje zadania związane ze zwalczaniem szkodnictwa leśnego obok codziennej działalności służbowej, także w ramach zorganizowanych akcji. Były one przeprowadzane we własnym zakresie jak i przy udziale Policji, Straży Granicznej, Straży Ochrony Kolei, Inspekcji Transportu Drogowego, Państwowej Straży Pożarnej, straży miejskiej i gminnej, Państwowej Straży Rybackiej, Państwowej Straży Łowieckiej, straży parków narodowych oraz

administracji terenowej i innych służb i organów (np. „Stroisz”, „Choinka”, „Kłusownik”, „Grab” i inne).

Wszystkie przeprowadzone działania, oprócz wymiernych wyników w postaci ujęcia sprawców przestępstw i wykroczeń, mają ponadto duże oddziaływanie prewencyjne.

Do zdarzeń uznanych za niebezpieczne, jakie odnotowano na terenie regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych trzeba uznać groźby karalne i czynne napaści wobec pracowników LP, podpalenia osad służbowych, uszkodzenia samochodów służbowych, pułapki w postaci dołów, zamaskowanych kolców, bron i rogatek, a także inne zamachy na mienie służbowe i prywatne interweniujących oraz zdrowie i życie, w tym celem wymuszenia zaniechania czynności służbowych strażników leśnych i innych pracowników Służby Leśnej. We wszystkich tych przypadkach, jakie odnotowano w 2010 r. skierowano sprawy do właściwych organów ścigania.

9. PERSPEKTYWICZNE KIERUNKI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE OCHRONY LASÓW PRZED SZKODNICTWEM.

Na szczeblu DGLP zostały przyjęte do realizacji kierunki działań w zakresie:

- kontynuacji szkoleń podstawowych dla kandydatów do pracy w Straży Leśnej wg zapotrzebowania osobowego jednostek,
- wdrożenia i realizacji współpracy jednostek organizacyjnych PGL LP z Krajowym Centrum Informacji Kryminalnych,
- organizacji stanowisk i grup interwencyjnych Straży Leśnej w rdLP,
- kontynuacji szkoleń wymienionych w cz. 8,
- przygotowania i organizacji szkoleń patroli konnych, podnoszenia umiejętności strzeleckich oraz samoobrony i technik interwencji, szkolenia w zakresie poprawności prowadzenia postępowań przygotowawczych i odwoławczych,
- wyposażenia posterunków w pojazdy terenowe typu *quad*.

Powyższe kierunki działań winny być nakierowane na poprawę efektywności ochrony mienia skarbu państwa i zasobów PGL LP.

Tadeusz Pasternak

**Główny Inspektor
Straży Leśnej**